

Varietats de panís de cicle curt per a gra. Campanya 2023

abr. 29, 2024 |

La Campanya 2022 es va iniciar l'experimentació amb varietats de cicles 300, 400 i 500 en segona data de sembra darrera d'un primer cultiu d'hivern. Després de dos anys d'assaig les varietats amb un millor comportament productiu han estat ZOOM YG, P0900Y, DKC5032YG, PIANELLO, P1049, RGT HUXOX, EXPERTIZE, P0900, LG31555, RGT MEXXPLEDE, P0937, MAS 524A, INDEM668, SY ANDROMEDA, en aquest tipus de sembres cal seleccionar varietats que presentin continguts baixos de micotoxines a collita. Cal considerar els resultats amb precaució ja que només corresponen a dos anys d'assaig.

La campanya 2022 l'IRTA, gràcies al recolzament del DAAC, va iniciar l'experimentació amb varietats de panís cicle curt, principalment cicles 400 - 500 i algun 300 FAO. Amb els resultats de la campanya 2023 ja hi ha disponibles 2 anys de resultats.

Tot i que ja es disposa de dos anys de dades, els resultats s'han de considerar amb prudència. Per tenir una idea del comportament d'una varietat en una zona concreta, necessitem un mínim de tres anys de resultats.

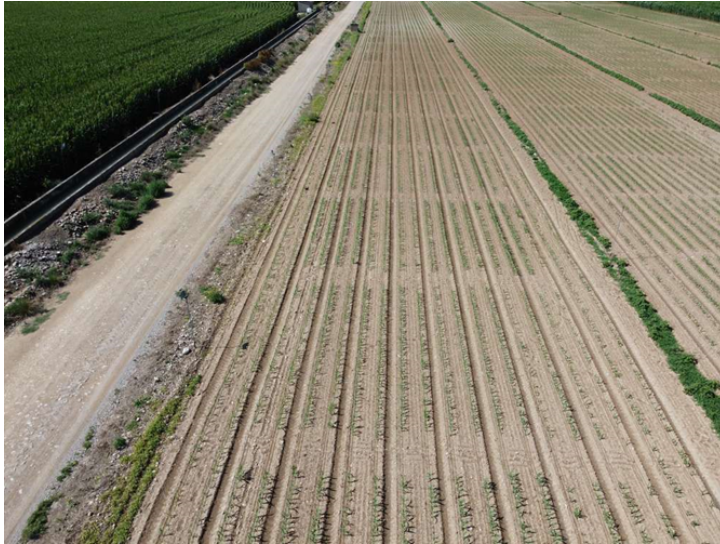
Aquest tipus de sembres normalment es realitzen durant la segona quinzena de juny, darrera un cultiu d'hivern. Les zones on les sembres de panís rostoller tenen més importància són les de reg per aspersió de la demarcació de Lleida, principalment a les comarques del Segrià i Noguera, seguit de les zones de reg per inundació del canal d'Urgell.

Són un tipus de sembres on s'ha d'escollir molt bé el cicle a sembrar en funció de la data de sembra, la integral tèrmica de la zona en que ens trobem i el perill de gelades primerenques a la tardor.

També és un tipus de cicle de cultiu diferent al dels cicles més llargs, amb sembres al mes d'abril on collim el gra sec. En les segones sembres normalment les humitats del gra a collita són elevades i les collites tardanes, els mesos de novembre i desembre.

Entre les varietats que han presentat els rendiments més elevats després de dos any d'assaig es pot fer menció de ZOOM YG, P0900Y, DKC5032YG, PIANELLO, P1049, RGT HUXOX, EXPERTIZE, P0900, LG31555, RGT MEXXPLEDE, P0937, MAS 524A, INDEM668, SY ANDROMEDA (Taula 1).

Podem veure que hi ha varietats de cicle 400 que tenen un comportament productiu similar a les de cicle 500.

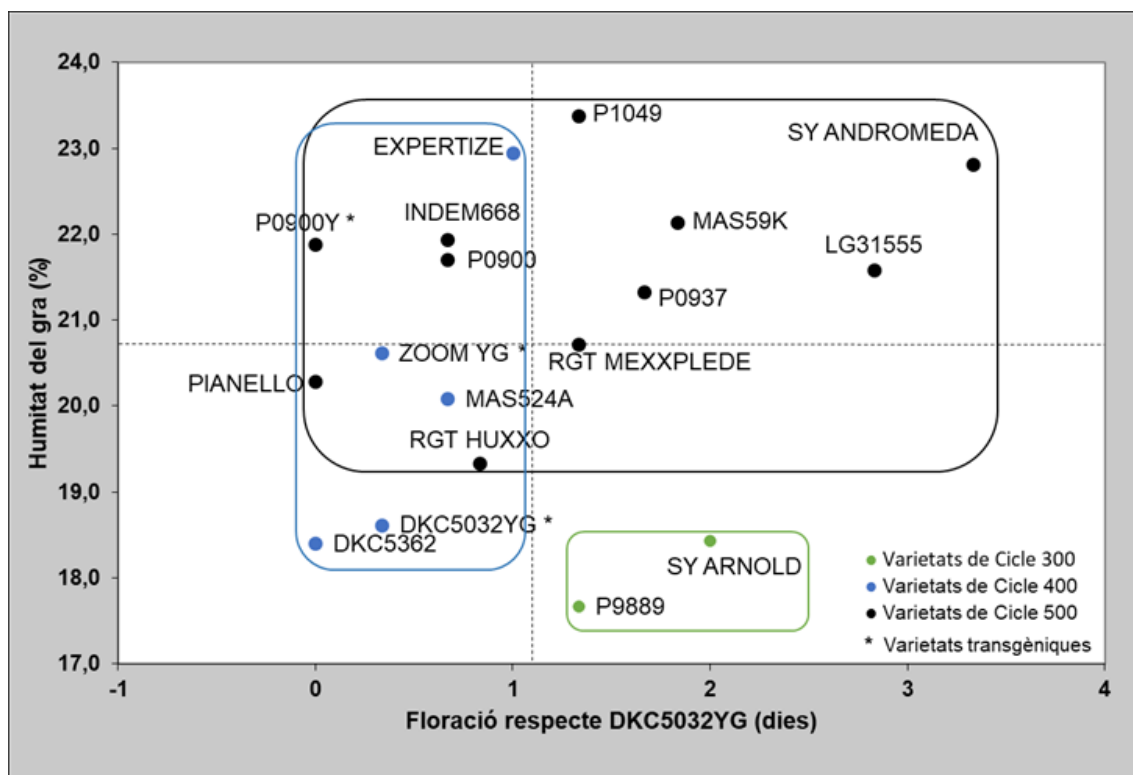
Taula 1. Resultats productius plurianuals, assaig blat de moro cicles 300, 400 i 500. Índex sobre tractament testimoni (T) i test de separació de mitjanes. Localitat de Sucs (Pla d'Urgell). Regadius de Lleida. Actualitzat campanya 2023.

ÍNDEXS PRODUCTIUS PLURIANUALS RESPECTE A LES VARIETATS TESTIMONI (%)				RESULTATS PRODUCTIUS DE LA CAMPANYA 2023		
VARIETATS	Nombre de campanyes d'assaig (Nombre d'assaigs)			VARIETATS	Producció (kg/ha 14 % humitat)	Separació de mitjanes
	2 ANYS (2)		1 ANY (1)			
ZOOM YG *	103,5	a	103,4	P0937Y *	17713	a
P0900Y *	101,8	a	105,1	P0900Y *	17401	ab
DKC5032YG (T) *	100,0	a	100,0	ZOOM YG *	17123	abc
PIANELLO	96,8	ab	97,1	DKC5032YG (T) *	16557	abc
P1049	95,1	abc	96,3	PIANELLO	16075	abcd
RGT HUXXO	94,2	abc	90,1	P1049	15937	abcde
EXPERTIZE	94,0	abc	92,7	P0900	15602	abcdef
P0900	93,0	abcd	94,2	P0937	15579	abcdef
LG31555	92,7	abcd	89,2	RGT DARKNESS	15391	abcdef
RGT MEXXPLEDE	92,4	abcd	88,4	EXPERTIZE	15350	abcdef
P0937	90,7	abcde	94,1	LID6130C	15232	abcdef
MAS 524A	89,5	abcde	88,3	KLINKER YG *	15210	abcdef
INDEM668	88,2	abcde	89,2	RGT HUXXO	14925	abcdefg
SY ANDROMEDA	87,8	abcde	86,1	P0710	14848	abcdefg
DKC5362	81,6	bcde	85,6	INDEM668	14764	abcdefg
MAS 59K	80,1	cde	76,7	LG31555	14760	abcdefg
P9889	76,4	de	81,8	RGT MEXXPLEDE	14631	bcdefg
SY ARNOLD	74,9	e	73,7	MAS 524A	14628	bcdefg
P0937Y *			107,0	LG31545	14311	cdefg
RGT DARKNESS			93,0	SY ANDROMEDA	14258	cdefg
LID6130C			92,0	SY BLADE	14210	cdefg
KLINKER YG *			91,9	DKC5362	14173	cdefg
P0710			89,7	P9889	13534	defg
LG31545			86,4	FABIO	13011	efg
SY BLADE			85,8	MAS 59K	12698	fg
FABIO			78,6	SY ARNOLD	12202	g
ÍNDEX 100 (kg/ha)	15966		16557	Coefficient de variació:	6,23 %	

La separació de mitjanes de les sèries històriques s'ha fet mitjançant el test de Tukey ($\alpha=0,05$), mentre que la dels resultats anuals amb el test d'Edwards&Berry ($\alpha=0,05$).

(T) Varietat testimoni. * Varietat transgènica. Varietats de cycle 300. Varietats de cycle 400. Varietats de cycle 500.

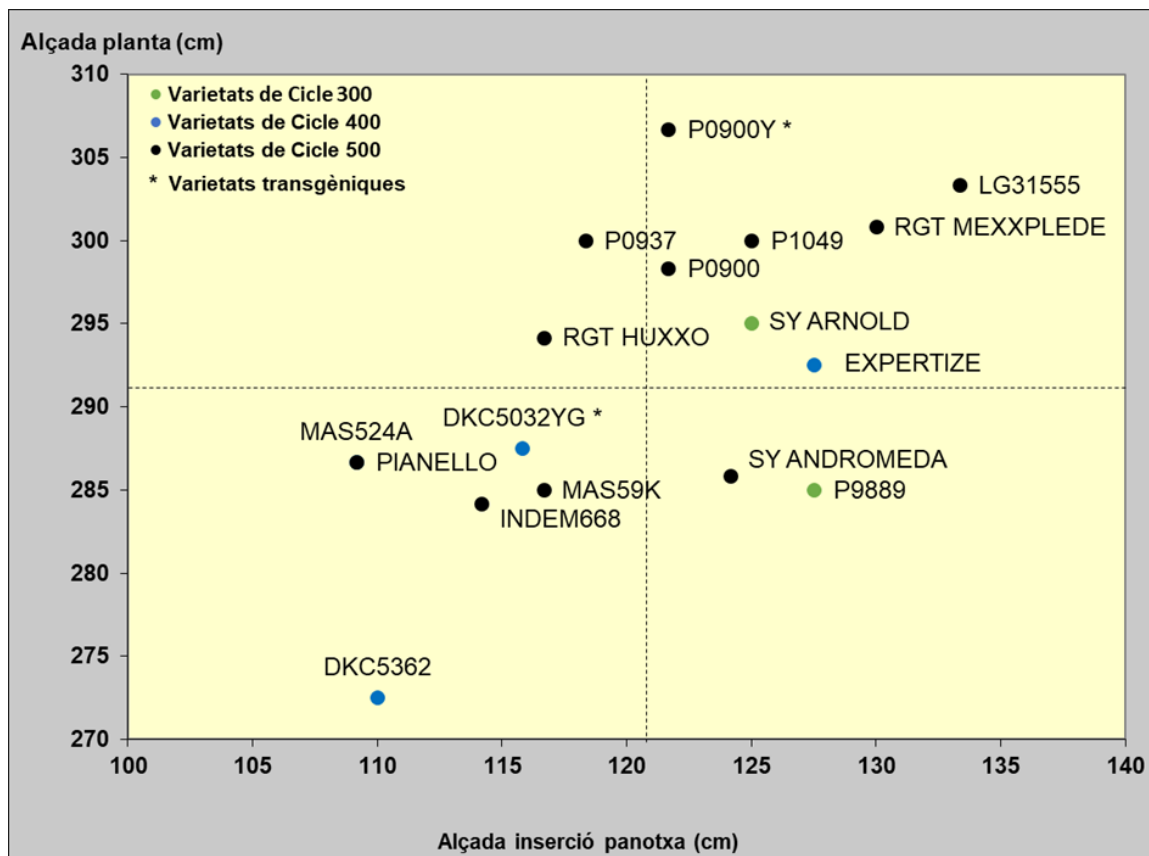
Figura 1. Varietats de cycle 300, 400 i 500. Humitat del gra en el moment de la collita (%) vs Floració femenina respecte del testimoni (dies). Mitjana de 2 campanyes (2 assaigs). Localitat de Sucs (Pla d'Urgell). Regadius de Lleida. Actualitzat campanya 2023.

A la figura 1 es pot veure com les varietats de cicle 400 (en color blau) són de les primeres en arribar a floració, assolint la collita amb humitats relativament baixes, encara que no totes. Dins de les varietats de cicles 500 (en color negre) en podem trobar de més precoces a floració i de més tardanes i en general donen un gra amb un percentatge d'humitat més alt al collita, encara que hi ha varietats com RGT HUXXO, PIANELLO i RGT MEXXPLEDE amb humitats a collita homologables als cicles 400. Les varietats de cicle 300 destaquen per la baixa humitat del gra a collita.

En la figura 2 es mostra com moltes de les varietats de cicle 500 tenen una planta més alta i una alçada d'inserció de la panotxa principal també més alta, encara que hi ha varietats com PIANELLO, MAS 59K i INDEM668 amb alçades baixes en els dos paràmetres. També destaca la varietat DKC 5362 de cicle 400 amb unes alçades de planta i panotxa principal inferiors a la resta de varietats.

Figura 2. Varietats de cicle 300, 400 i 500. Alçada de planta vs Alçada de inserció de panotxa principal. Mitjana de 2 campanyes (2 assaigs). Localitat de Sucs (Pla d'Urgell). Regadiu de Lleida. Actualitzat campanya 2023.

A la figura 3 es mostra la capacitat de les varietats per mantenir-se verdes més temps (STAYGREEN). Hi ha varietats com P0937 i P0900Y de cicle 500 que aguanten la planta verda molt de temps i varietats com P9889 de cicle 300 que presenten una senescència de la planta més precoç i després poden mostrar humitats del gra a collita més baixes.

Després de 2 anys d'assaig hi ha varietats com SY ARNOLD amb més del 11% de les plantes trencades per davall del punt d'inserció de la panotxa principal i varietats com DKC 5032YG que gairebé no presenten plantes trencades (Figura 4).

Figura 3. Varietats de cicle 300, 400 i 500. STAYGREEN. Mitjana de 2 campanyes (2 assaigs). Localitat de Sucs (Pla d'Urgell). Regadiu de Lleida. Actualitzat campanya 2023.

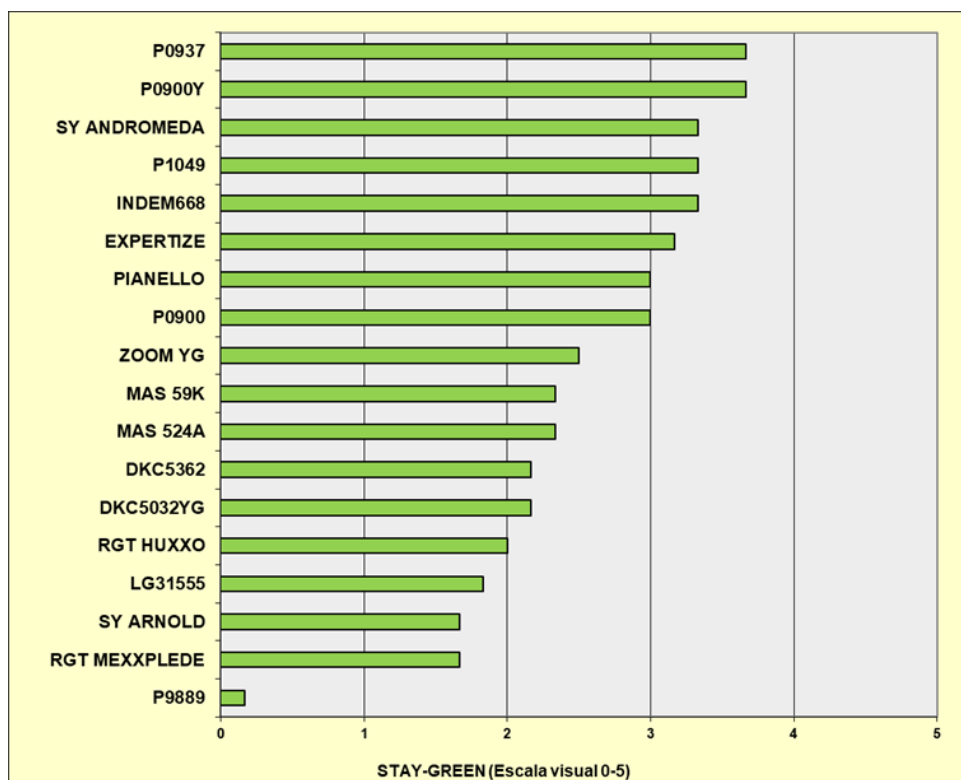
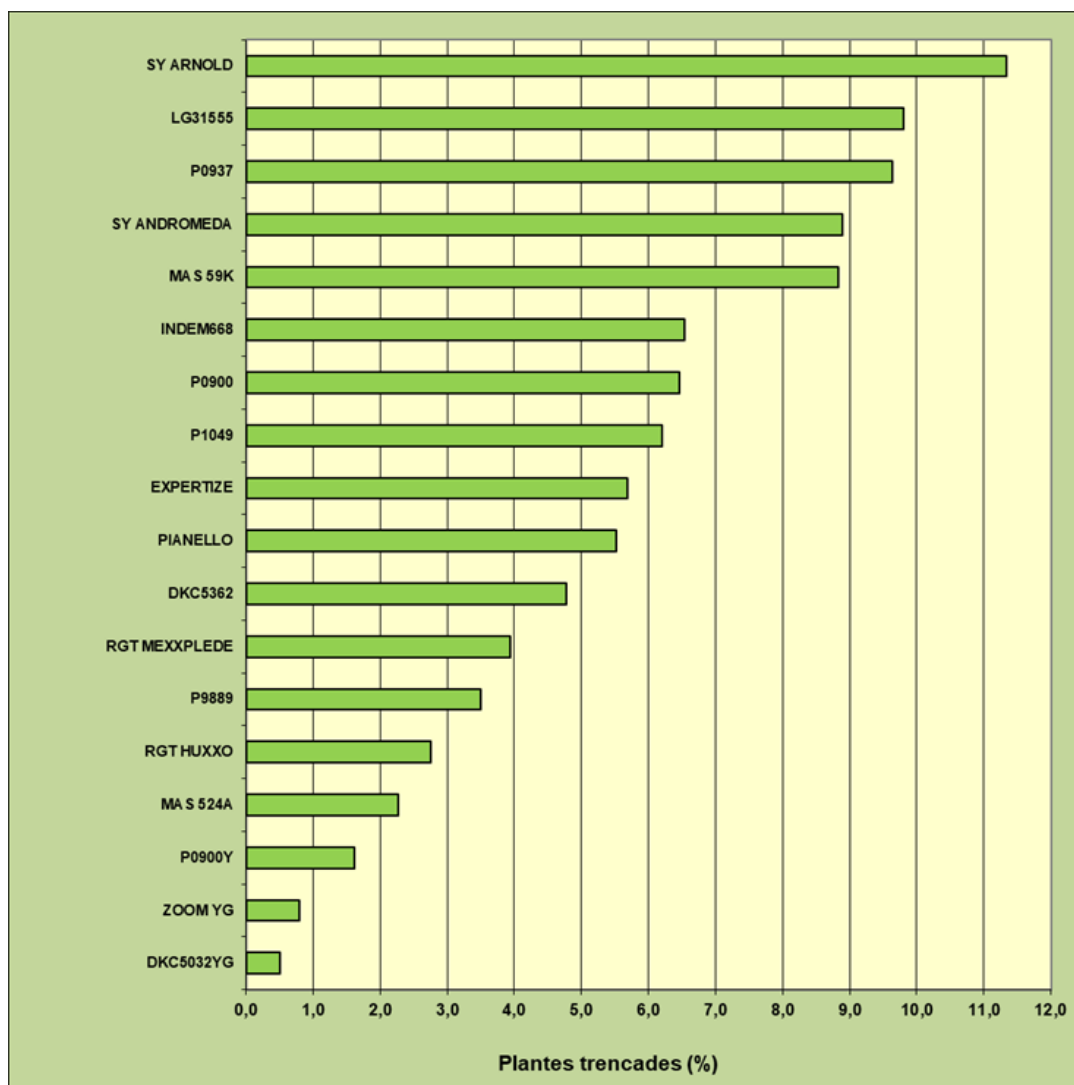
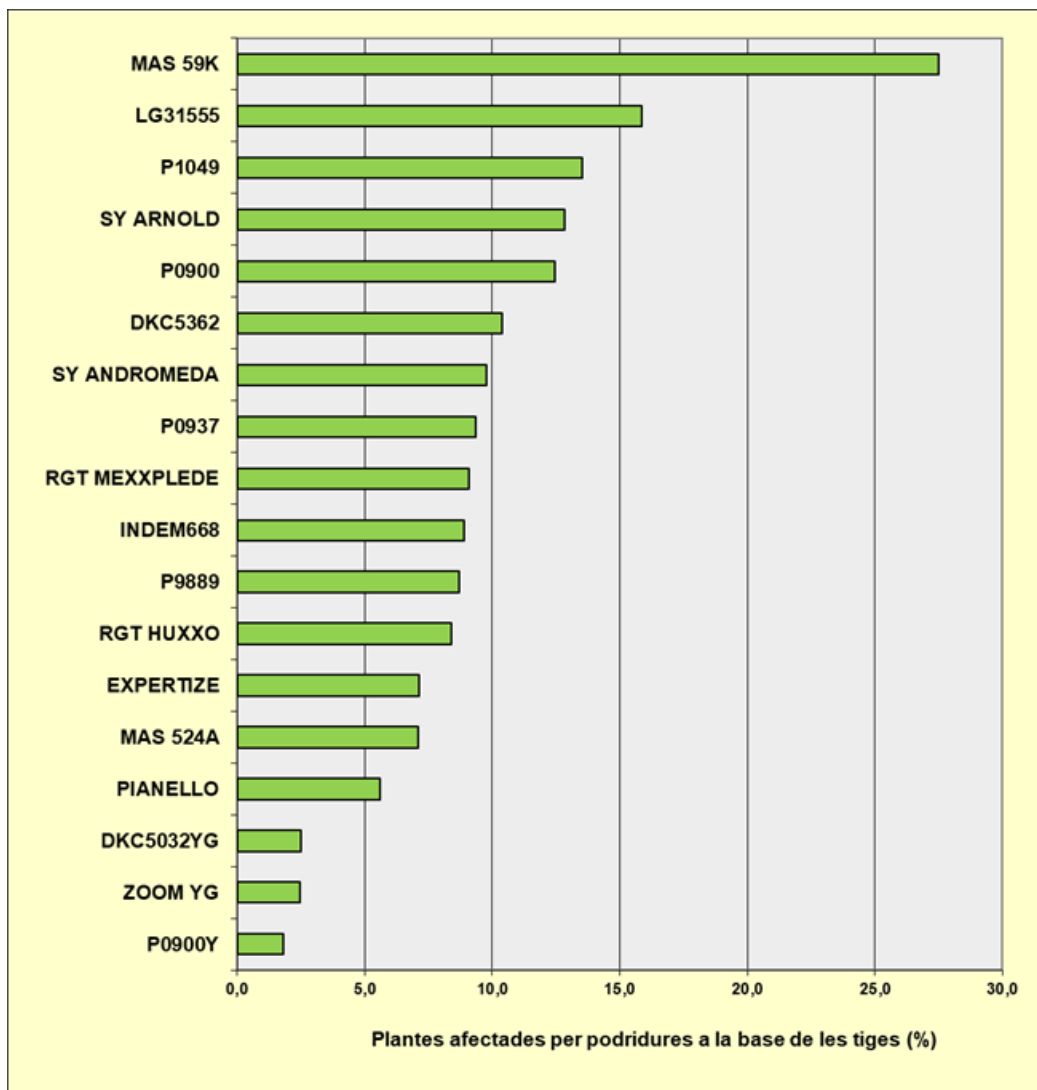

Figura 4. Varietats de cicle 300, 400 i 500. Percentatge de plantes trencades per davall del punt d'inserció de la panotxa principal. Mitjana de 2 campanyes (2 assaigs). Localitat de Sucs (Pla d'Urgell). Regadiu de Lleida. Actualitzat campanya 2023.

A la figura 5 es mostra l'afectació de les diferents varietats per podridures a la base de la tija, es pot veure que hi ha varietats com MAS 59K més sensibles a aquesta patologia i que en cas de fots vents poden tenir problemes de plantes trencades amb més facilitat i varietats com P0900Y amb baixa incidència d'aquesta patologia.

Figura 5. Varietats de cicle 300, 400 i 500. Percentatge de plantes amb podridures a la base de la tija. Mitjana de 2 campanyes (2 assaigs). Localitat de Sucs (Pla d'Urgell). Regadius de Lleida. Actualitzat campanya 2023.

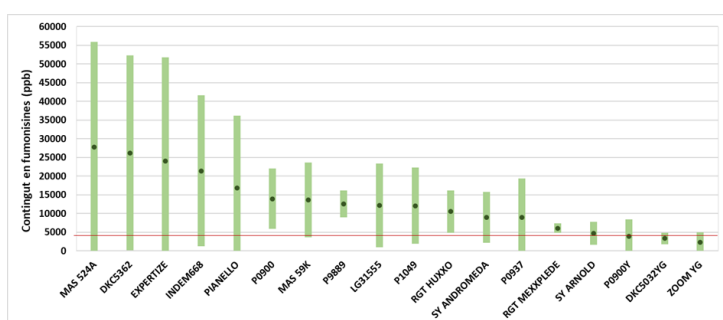

La contaminació amb micotoxines del gra de les varietats assajades en segona collita ha estat molt elevada, hem de tenir en compte que el contingut màxim de Fumonisines hauria d'estar per davall de 4000 p.p.b.

Després de 2 anys d'assaig les varietats que han presentat els continguts més alts en Fumonisines han estat MAS 524A, DKC5362, EXPERTIZE, INDEM668, PIANELLO, totes elles varietats no transgèniques, en la majoria dels casos les varietats transgèniques mostren un millor comportament vers aquest paràmetre. Per altra banda varietats com P0900Y, DKC5032YG, ZOOM YG destaquen pel presentar un millor comportament en aquest paràmetre de qualitat del gra.(Figura 6).

Figura 6. Varietats de cycle 300, 400 i 500. Contingut de fumonisines en el gra en el moment de la collita (ppb). Mitjana de 2 campanyes (2 assaigs). Localitat de Sucs (Pla d'Urgell). Regadiu de Lleida. Actualitzat campanya 2023.

Es pot consultar totes les dades a l'apartat de resultats de les Xarxes de varietats a [extensius.cat: https://extensius.cat/xarxes-de-varietats/](https://extensius.cat/xarxes-de-varietats/)

AUTORS

JOSEP ANTON BETBESÉ

JOAN SERRA

ROSER SAYERAS

.

SANTOLINO JORDI

.

EDUARD RIBAS

.

AITOR MELERO

.

MARIA BOIX

.

JORDI DOLTRA

.

EDUARDO GALILEA

.

EZEQUIEL ARQUÉ

.

TERESA FONT

.

JOAN FAÑÉ

.

ANDREA LÓPEZ

.

JUDIT RECACHA BORRELL

.

GALOTTA MARIA FLORENCIA

.